

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 8. oktober 2020
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Kristoffer Aagren
Sagsnr.: 2020-0092-3027
Dok.: 1637754

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg om afgivelse af indlæg i de forenede præjudicielle sager for EU-Domstolen C-215/20 og C-222/20, Bundesrepublik Deutschland m.fl.

1. Indledning

Verwaltungsgericht Wiesbaden i Tyskland har i hver af de to sager C-215/20 og C-222/20, der er blevet forenet, forelagt 5 præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen, som hovedsageligt omhandler forskellige aspekter af indsamlingen, opbevaringen og anvendelsen af PNR-oplysninger¹ i lyset af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter Chartret). Det er vurderingen, at navnlig første, andet (litra a), b), e), f), g) og h)) tredje og fjerde spørgsmål i sag C-215/20 er af dansk interesse.

Det første og andet spørgsmål i sag C-215/20 går på, om PNR-direktivet i sin helhed og den heraf følgende *generelle indsamling, overførsel, behandling og opbevaring* af PNR-oplysninger vedrørende alle flypassagerer *uden undtagelse* er forenelig med bl.a. Chartrets bestemmelser om respekt for privatliv og familieliv og beskyttelse af personoplysninger.

Det tredje spørgsmål i sag C-215/20 vedrører *videregivelse* af PNR-oplysninger til *tredjelande*.

Det fjerde spørgsmål i sag C-215/20 angår, om PNR-direktivet yder en tilstrækkelig beskyttelse mod behandling af *særlige kategorier af personoplysninger* i henhold til databeskyttelsesreglerne.

¹ Jf. direktiv (EU) 2016/681 (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/681 af 27. april 2016 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdatere, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet)

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2. Sagens faktiske omstændigheder

De præjudicielle spørgsmål i sag C-215/20 er stillet i anledning af et søgsmål mod den tyske stat, hvor sagsøgeren har nedlagt påstand om, at oplysningerne om vedkommendes flyvninger med luftfartsselskabet Lufthansa fra Frankfurt am Main (Tyskland) til Bogota (Colombia) den 28. april 2019 og fra Rio de Janeiro (Brasilien) tilbage til Frankfurt am Main den 7. maj 2019 skal slettes.

I sag C-222/20, der også vedrører et søgsmål mod den tyske stat, har en italiensk statsborger med hjemsted i Bruxelles nedlagt påstand om, at behandlingen af oplysningerne om vedkommendes flyvninger fra Bruxelles (Belgien) til Berlin (Tyskland) den 2. november 2019 og fra Berlin til Bruxelles den 5. november 2019 var ulovlig, og at oplysningerne herom skal slettes.

Den forelæggende ret har konstateret, at afgørelsen af de to sager afhænger af, om PNR-direktivet helt eller delvist tilsidesætter traktaten om EU's funktionsmåde og Chartret.

Hvis det er tilfældet, finder den tyske lov om passageroplysninger ikke anvendelse, da den omstridte databehandling er ulovlig, og kravet om sletning skal tages til følge.

3. Regeringens interesse i sagen

PNR-direktivet er omfattet af det danske retsforbehold og er derfor ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Den danske PNR-lov spejler imidlertid PNR-direktivet, og den danske PNR-ordning svarer i vid udstrækning til ordningen efter PNR-direktivet.

Regeringen vil derfor afgive indlæg i sagen, da en eventuel underkendelse af den tyske PNR-lov og dermed ordningen efter PNR-direktivet vil kunne have direkte betydning for den danske PNR-ordnings overensstemmelse med Chartret. Det vil blandt andet medføre, at den danske PNR-enhed ikke længere vil kunne udveksle PNR-oplysninger med andre medlemsstater.

Det bemærkes i den forbindelse, at Danmark har afgivet indlæg i den verserende belgiske præjudicielle sag C-817/19, Ligue des droits Humains, og de verserende forenede præjudicielle sager C-148/20-C-150/20, Deutsche Lufthansa m.fl., der alle rejser tilsvarende spørgsmål om PNR-direktivets forenelighed med Charteret.

4. Regeringens synspunkter i sagen

Regeringens argumentation i sagen baserer sig på følgende argumenter:

- PNR-direktivet lever op til kravet om, at regler, der gør indgreb i retten til respekt for privatlivet og i retten til beskyttelse af personoplysninger, skal være præcise og klare.
- En begrænset dataindsamling, der alene knytter sig til bestemte personer eller kategorier, er uegnet til at opnå formålet med at forebygge terror eller grov kriminalitet, henset til denne type kriminalitets dynamiske karakter.
- PNR-direktivet lægger en række begrænsninger ned over behandlingen af PNR-oplysninger, sådan at f.eks. søgninger i oplysninger er begrænset til personer, der konkret er mistænkt for at have begået en strafbar handling.
- Den systematiske, forudgående dataanalyse, der følger af PNR-direktivets artikel 6 er i overensstemmelse med Chartrets artikel 7 og 8 og opfylder dermed proportionalitetskravet.
- Den femårige opbevaringsperiode er udtryk for en passende afvejning mellem hensynet til den registreredes rettigheder over for ønsket om at forebygge grov kriminalitet og terror.
- Sagens spørgsmål bør vurderes i lyset af de garantier, som EU-retten samlet set underkaster behandlingen af PNR-oplysninger i medlemsstaterne.
- Udveksling af PNR-oplysninger med tredjelande er afgørende for at kunne opfylde EU's generelle forpligtelse til at samarbejde med tredjelande i kampen mod trusler om terrorisme og grov grænseoverskridende kriminalitet.
- PNR-direktivet indeholder et udtrykkeligt forbud mod, at PNR-myndighederne behandler følsomme oplysninger. Medlemsstaternes PNR-enheder må herefter ikke behandle PNR-oplysninger, der angiver en persons race eller etniske oprindelse, politiske anskuelser, religiøse eller filosofiske overbevisning, medlemskab af en fagforening, sundhed, seksualitet eller seksuelle orientering.